

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Svccinctam Doctrinarum Asceticarum Svmmam Comprehendens - Quam
ad majorem omnium in Ascési proficere cupientium utilitatem ac
subsídium

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1685

§. 4. De Cultu B. Virginis sive Hyperdulia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48214](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48214)

postposuisse, ut significaret, timorem DEI in
 per sapientiam, intrui per intellectum, confil
 gi, virtute firmari, cognitione regi, pietate demob
 2. Ut semper cum spe prudenti jungatur; id regula
 Gregorius à DEO illis verbis: Non accipies *est v*
 gnoris molam superiorem & inferiorem: signifi *guli*
 putat, sic enim loquitur: Spes ad alta subvehit, Hier
 autem cor inferiùs premit: una mola sine altera *tur:*
 ter habetur. Peccatoris ergo in pectore semp *cund*
 bent spes & formido conjungi, quia incassum *spe &*
 cordiam sperat, si iustitiam non timeat: & *inquar*
 metuit, qui non confidit. Hinc Glossa in *cit,* mag
 ait: Qui prædicat Peccatori tantâ dispensatione *semp*
 dicare debet, ut non relictâ spe timorem subtrahat *quod*
 subtractâ spe timorem relinquat. 3. Ut pietati *com*
 citio fructuosum & efficacem timorē faciat; quã *tæ c*
 est iste timor, inquit S. Gregorius, si cum eo *font*
 non est? qui enim misereri proximo ignorat, qui *man*
 pati ejus tribulationibus dissimulat, hujus timor *i. M*
 omnipotentis DEI oculos nullus est, quia non sub *B. V*
 tur ad pietatem. *bet q*
est L
lius,
S. B

§. IV.

De Cultu B. Virginis, seu Hyperdulia

- I. Est cultus quidam Superior, qui B. Virgini
 propter singularem suam supra alios Sanctos exc
 tiam debetur; de quo Sequentia Ascetæ sunt nota *lium*
 II. Primum est, ut bene nôrit *Regulas,* quas *nem*
 PP. Theologi, & Ascetæ assignare solent ad exc
 tiam B. Virginis clariùs, solidiùsque demonstrand
 quæ quidem ferè sequentes sunt. *fuer*
 Prima Reg *fict*
 Ber *nib*
 Qu

DEI infirmitate concessum (modo sexui non repugnet) id totum B. Virginitate demobiliori & perfectiori modo fuit collatum. Quæ re-
 t; id regula clarè tradita est à S. Bernardo, dum dixit: Nihil
 cipies hoc est virtutis, quod ex te non resplendeat, & quidquid sin-
 signifi- guli habuere Sancti, tu sola possedisti. Et conspirat S.
 velicit, Hieronymus dicens: Ceteris per partes gratia presta-
 altera tur: *MARIAE* tota se infudit gratia plenitudo. Se-
 e semp- cunda est: Omnia, quæ ad sanctitatem & dignitatem
 assum spectant, etsi nullum fundamentum aliud habeamus,
 & inc- quàm quòd sine inconvenientia ei attribui possint,
 in cit- magnæ DEI Matri esse attribuenda; ita enim meritò
 infatione- semper sensus communis fidelium ac piorum sensit, eò
 ubtrah- quòd B. Virgo sit idea liberalitatis & beneficentiæ &
 pietatis- communicationis ad extra, quam DEUS puræ creatu-
 t; qualis- ræ contulit.

III. Secundum est, ut bene cognoscere studeat
 fontes, ex quibus excellentia tota Deiparæ Virginis e-
 manavit, quorum quidem quatuor assignari possunt.
 1. *Maternitas DEI*, de qua sic discurrens S. Thomas:
 B. Virgo *MARIA* ex hoc, quòd est Mater DEI, ha-
 bet quandam dignitatem infinitam ex infinito bono, quòd
 est DEVS, & ex hac parte non potest aliquid fieri me-
 lius, sicut non potest aliquid melius esse DEO. Unde &
 S. Bernardus, ista est Virginis nostræ gloria singularis,
 inquit, & excellens prerogativa *MARIAE*, quòd Fi-
 lium unum eundemque Patre meruit habere commu-
 nem. 2. *Martyrium cordis*; quòd quidem tantùm
 fuerat, ut S. Anselmus dixerit, quidquid crudelitatis in-
 flictum est corporibus Martyrum, leve fuisse, aut potius
 nihil comparatione eorum, quæ ipsa est passa. Imò S.
 Bernardo teste, tantus fuit ejus dolor, quòd, si in omnes
 H 5 creatu-

creaturas, quæ dolorem pati possunt, divideretur, non
 subito interirent. Hinc Suarez docet, eam in colu-
 bere nunc speciale quid præ aureolis Martyrum, non
 fit veluti insigne quoddam excellentissimæ formæ
 nis & caritatis ejus, five dein vocetur aureola, sed
 quid eminentius illâ, quod verius est. 3. *Magnitudo*
amoris: tum quia in primo instanti statim major
 licitus ab illa, quàm ullus purus homo aut Angelus
 elicit; tum quia nunquam, ne brevissimo quoque
 tempore fuit interruptus; tum quia secundùm
 animæ & corporis potentias fuit elicitus, ita ut
 ferro ignito non immeritò S. Ildephonſus & alii
 parent: tum quia singulis momentis perfectior
 dem, uti Suarez piè & eruditè probat) secundùm
 plam proportionem evasit; unde citatus Autho-
 ducit, eandem Virginem circa finem vitæ unicam
 amoris DEI per unum momentum plus meruisse,
 meruerint omnes Sancti & beati Homines & Angeli
 qui sunt, erunt, fuerunt, omnibus suis actibus
 sumptis. Neque hoc adeò mirum videri debet
 enim B. Catharina Genuensis tanto in dilectum
 sum suum amore exarsit, ut dicere ausa sit, si vel
 hujus amoris guttula in infernum delaberetur,
 turam illum planè in vitam æternam, tantùmque
 ibi amorem atque unionem, ut Dæmones in
 los, & tormenta in oblectamenta verterentur,
 non de B. Virginis, in gratia incomparabiliter eam
 cedentis, amore erit sentiendum? 4. *Perfectio*
poris & animæ, quæ quidem utraque tanta fuit, ut
 lus ex puris hominibus unquam ad similem perfec-
 nem pervenerit; cujus rationem dant Theologi,
 licet alioqui gratia non detur secundùm naturam

eretur, honorum proportionem, in B. Virgine tamen, sicut
 in cœlesti gloria ei propter maternitatem perfectio debebatur,
 etiam omnino decebat, ut proportionatum gratiæ funda-
 mentum, adeoque perfectissima anima corpusque con-
 sideretur.

IV. Tertium est, ut specialiter apprehendere stu-
 deat fundamentum præcipuum Hyperdulæ, scilicet
 excessum gratiæ, quâ omnes Sanctos & Angelos, etiam
 collectivè acceptos, longissimè antecedit; cuius qui-
 dem quinque causas assignant Doctores. 1. Quia
 propinquissima fuit fonti omnium gratiarum, scilicet
 Christo, atque adeò plus etiam accepit ab illo. 2. Quia
 incomparabiliter majori dilectione fuit dilecta à Chri-
 sto, quàm alij Sancti; ita ut S. Hieronymus dicere au-
 dus sit: sicut in DEI comparatione nemo bonus, ita &
 in Matris DEI comparatione nulla creatura invenitur
 perfecta, quamvis virtutibus innumeris comprobetur.
 Quia credi debet B. Virginem esse per omnia, quan-
 tum fas est, simillimam Christo, atque adeò sicut in
 Christo fuit plenitudo gratiæ redundantis, ita & ea-
 dem in sanctissima Virgine fuerit, cum hoc solo disci-
 mine, quòd in Christo fuerit tanquam in homine per-
 sonaliter definito, in MARIA verò ut in templo sin-
 gulariter consecrato: in illo tanquam in capite influen-
 te, in hac tanquam collo transfundente: in illo tan-
 quam causa efficiente, in hac tanquam subjecto reci-
 piente. 4. Quia ipsa Nominis Nomenclatura indi-
 cat, sicuti in mari aquarum, ita in ipsa congregationes
 esse gratiarum; & sicuti omnia flumina intrans in ma-
 re, & mare non redundat; ita in B. Virgine quoque re-
 periri quidem omnes gratias aliis creaturis concessas,
 sed ipsam tamen propterea non redundare, id est,
 nihil

nihil supra dignitatem suam accepisse, sed omnibuscumque summam illius dignitatem fuisse commu-
rata. 5. Quia summa fuit actuum meritorum, quos gratiam suam augebat, intensio ac mixtio cum, ut supra dictum est, in primo statim illud actum, omnium Sanctorum actibus collectis in ip-
tis perfectiorem produxerit, & singulis inflexione novum duplo perfectiorem elicuerit, & hoc ex eo illi per sexaginta tres, vel, ut alij volunt, per septem quod-
duos annos continuârit. Ex quibus proinde summas quod merito con-
cluserunt Doctores, & SS. Patres, Matrem sicut in gratia & dignitate ac merito non cunctos
Sanctos longissimè superavit, ita etiam interterna sua plus solam, quam alios etiam simul acceptos
re posse.

V. Quartam est, ut solidum & efficacissimum doceatque modum colendi hanc sanctissimam virginem, quem quidem non nemo judicavit optimè cari posse per columnam marmoream à Maximiliano Bavariæ Electore olim in sua Metropoli, medio foro Monacensis urbis erectam, & quinque constantem, nimirum 1. Basi, cui insistit columnam ipsam. 3. Imagine B. Virginis, quæ circum columnam & quatuor lucernas sustentibus. 5. Quatuor litibus, qui quatuor clathrorum angulis insistentibus draconem pedibus substratum gladio interimunt quidem omnia non ineleganter etiam cultui accommodari possunt. Et 1. quidem per basim *mario* de Virginis excellentia concepta intelligi potest quò enim hæc firmior & amplior fuerit, tantò magis quoque possunt esse partes reliquæ, quæ eidem

sed omnibus. 2. Per columnam *fiducia* intelligi potest, se committit merito rotundam, id est, capacissimam, & ad vitiorum omnes necessitates nostras eidem commendandas se ac multo extendentem, cum verè suo modo de illa dici queat statim illud sancti cujusdam Patris, tantum scilicet per ipsam collectivos impetraturos, quantum se nostra in eam fiducia alii inhiat. 3. Per imaginem intelligi potest *imitatio* hoc est illius, quæ, quò perfectior fuerit, tantò pulchrior per septem quisque columnæ suæ imaginem superposuit; cujus de fundus quidem necessitatem breviter S. Bernardus indicat, dum dixit: Ut impetres orationis ejus suffragium, merito non deseras conversationis exemplum. 4. Per Lunam interternas intelligi potest *propagatio* cultûs Mariani, per acceptam quam & pulchritudo illius ac excellentia manifestatur, itaque ad debitum illi honorem cultumque exhibendum alij invitantur; quod quidem quàm gratum Virgini sit futurum, vel ipsum, quod promittit præmium apud Ecclesiasticum, satis ostendit: Qui me elucidant, vitam æternam habebunt. 5. Per milites intelligi possunt Cultores Mariani perimentes Draconem Diabolum, qui iratus est Mulieri (id est, B. Virgini) facitque prælium cum reliquis de semine ejus, atque eosdem à cultu & amore hujus sanctissimæ Matris suæ avocare nititur, quemadmodum sæpius ostendit, dum & fassus est, neminem sibi magis exosum esse & detestabilem, quàm hanc omni veneratione dignissimam Matrem; & aliquoties Cultoribus ejus libertatem à persecutione promisit, si ab incepto Mariani cultûs fervore absterent.

* * *